

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 485
van **LUDWIG VANDENHOVE**
datum: 14 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gemeenten - Riolerings- en zuiveringsgraad

Uit de Pano-reportage van woensdag 4 november 2020 blijkt dat ongeveer 400.000 Vlaamse woningen niet op het rioleringsstelsel aangesloten zijn. Een op acht Vlaamse woningen is dus niet in orde, met als gevolg dat het afvalwater tuinen en beekjes vervuult. Het vervuilde water komt uiteindelijk in de waterlopen terecht. Dat alles zal er wellicht voor zorgen dat we de Europese doelstelling met betrekking tot schone waterlopen, vrij van huishoudelijk afvalwater, tegen 2027 niet halen.

Een dag na de reportage was de minister opvallend scherp voor de lokale besturen. Zij riep hen op om een einde te maken aan hun uitstelgedrag en raadde hen aan om projecten in te dienen.

1. Graag een overzicht van de ingediende projecten en investeringen van Vlaamse gemeenten in rioleringen voor de periode 2010-2020?
2. Graag een overzicht van de riolerings -en zuiveringsgraden per gemeente voor de periode 2010-2020?
3. Is de minister van mening dat een aansluiting op de riolering een basisvoorziening is, waarvoor vooral de gemeente verantwoordelijk is?
4. Welke stappen plant de minister nog om in de volgende jaren zoveel mogelijk Vlamingen van riolering te voorzien?
5. Momenteel heeft Vlaanderen een rioleringsgraad van ongeveer 86%, de zuiveringsgraad bedraagt ongeveer 84%.

Tot welke percentages moeten deze graden volgens de minister opgetrokken worden om de Europese doelstelling van 2027 te halen? Welk percentage wil de minister bereiken in 2024, het einde van de legislatuur?

ANTWOORD

op vraag nr. 485 van 14 januari 2021

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. De dossiers die worden ingediend om in aanmerking te komen voor subsidies werden reeds technisch en hydraulisch gecontroleerd zodat de afstemming op de bovengemeentelijke infrastructuur kan gegarandeerd worden. Deze dossiers zullen binnen afzienbare tijd naar uitvoering gaan

Als bijlage 1 - vastgelegde subsidie voor rioleringsprojecten 2010-2020 - wordt een overzicht gegeven van de projecten waarvoor in de periode van 2010 tot en met 2020 een vastlegging van subsidie werd doorgevoerd. In het overzicht wordt naar het dossiernummer, de gemeente en de omschrijving van het project ook de status van het dossier (binnen de subsidieprocedure), het bedrag van de vastgelegde subsidie en het kredietjaar van vastlegging weergegeven.

2. Een overzicht van de riolerings- en zuiveringsgraden voor de periode 2010-2020 kunt vinden in de bijlage "bijlage 2_AWIS_Riolerings- en zuiveringsgraden".

3. Het verder uitbouwen van de saneringsinfrastructuur is een gedeelde bevoegdheid. Zowel het gewest als de gemeenten hebben een saneringsverplichting in het buitengebied.

De scheidingslijn ertussen is sinds begin 2006 duidelijk vastgelegd in een besluit van de Vlaamse regering. Hierbij is de functie van de leiding bepalend: inzamelen van de vuilvracht is een gemeentelijke opdracht, het transport ervan en uitbouw van de zuivering zijn een bovengemeentelijke opdracht. Per gemeente is hiervoor een omslagwaarde vastgelegd: het minimaal door de gemeente in te zamelen inwonerequivalenten (IE) voor er sprake kan zijn van een gewestelijke opdracht tot transport.

Een deel van de woningen in Vlaanderen zijn te veraf of te verspreid gelegen om voorzien te worden van openbare riolering. Voor deze woningen is de zuivering van het afvalwater uitgevoerd door het plaatsen van een IBA een individuele taak. In vele gevallen wordt deze taak overgenomen door de rioolbeheerder of de gemeente, met financiële steun (onder de vorm van subsidies) van het Vlaamse gewest.

Waar er riolering aanwezig is of aangelegd wordt, is het ook de taak van de burger om het afvalwater hierop aan te sluiten, en dat op een correcte manier.

4. De inspanningen om de gemeenten te ondersteunen zullen verdergezet worden. In de komende jaren worden ze nog beter afgestemd op de te behalen gemeentelijke doelstelling zodat de goede toestand van de verschillende Vlaamse waterlichamen in 2027 kan bekomen worden.

In de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 is momenteel voor elk waterlichaam een modelmatig berekend reductiedoel voor fosfor en voor stikstof opgenomen. Dit reductiedoel wordt in verhouding verdeeld over de verschillende actoren (de huishoudens, de industrie en de landbouw) naargelang hun aandeel in de uitstoot.

Het verder uitbouwen van de saneringsinfrastructuur (waaronder de aanleg van riolering) en optimalisatie van RWZI's dragen bij tot het reductiedoel voor het aandeel van de huishoudens. De noodzakelijke vrachtreducties in fosfor en stikstof per

waterlichaam en per gemeente worden verder vertaald naar een aantal nog te saneren inwonerequivalenten (IE's) voor uitbouw. In het ontwerp van herziene gebiedsdekkende uitvoeringsplannen is voor elke gemeente een actuele reductiedoelstelling opgenomen waarbij rekening gehouden werd met het meest recente lopende beleid en een gebiedsgerichte prioritering van de waterlichamen.

De VMM werkte voor elke gemeente en rioolbeheerder een rioleringsimulator uit. Hierin wordt de gemeentelijke doelstelling in een grafiek uitgezet tegenover het lopende beleid, de nog uit te voeren rioleringsprojecten, de nog uit te voeren IBA-projecten en de nog uit te voeren aansluitingen. Deze simulator laat de gemeenten en rioolbeheerders toe om hun beleids- en investeringsplannen beter af te stemmen.

Naast de financiële ondersteuning ter ondersteuning van het te behalen reductiedoel zal ook verder gewerkt worden aan het responsabiliseren van alle betrokken actoren en het verhogen van efficiëntiewinst.

5. Vooraf wil ik toch even meegeven dat een rioleringsgraad van 100% voor Vlaanderen nooit zal bereikt worden, gelet op het feit dat er naast rioleringen ook een aandeel van woningen gesaneerd wordt via de plaatsing van een IBA (Individuele Behandelingsinstallatie voor Afvalwater).

Mijn streven is bijgevolg elke huishoudelijke lozing in Vlaanderen zo snel mogelijk te saneren, het leeuwendeel met riolering en verder zuivering op een R(K)WZI, een beperkter aandeel via IBA.

Daarnaast is het de zuiveringsgraad die van belang is omdat de aangesloten inwoners op riool dan effectief ook gezuiverd worden op een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Op basis van de voorliggende ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 zou de zuiveringsgraad minstens 92% voor Vlaanderen breed moeten zijn om het totale reductiedoel te halen. Om op schema van de ontwerpplannen te blijven zou een zuiveringsgraad van 87% tegen 2024 het streefdoel moeten zijn.

BIJLAGEN:

1. [vastgelegde subsidie voor rioleringsprojecten 2010-2020](#)
2. [bijlage 2 AWIS Riolerings- en zuiveringsgraden](#)